

Відгук

на ОНП для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти “Доктор філософії” за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 “Управління та адміністрування”, що реалізується в Поліському національному університеті

У сучасних умовах трансформаційних змін національної економіки виникає гостра необхідність впровадження нових підходів щодо організації та здійснення управлінської діяльності, здатної вирішувати завдання з підвищення ефективності підприємницької діяльності і економічного зростання суспільного виробництва. Виходячи із загальноприйнятого розуміння, менеджмент спрямований на визначення сукупності раціональних методів і форм управління та керівництва різних підприємницьких та державних структур з метою підвищення як конкурентоспроможності, так і інноваційності через систему спеціальних методів.

Все це потребує постійного оновлення теоретичного та методологічного забезпечення управління, впровадження нових категорій, методів та форм організації життєдіяльності будь-якої структурної одиниці, підприємства, галузі, установи тощо. Процес удосконалення нових форм і методів навчання є неможливим без участі наукових кадрів. Система фахових знань в галузі адміністрування дозволяє сформувати управлінське мислення, уміння аналізувати середовище діяльності організації та навчитися ухвалювати адекватні управлінські рішення. Перелік дисциплін враховує ці вимоги і повністю відповідає реаліям сучасного наукового середовища.

Нові євроінтеграційні перспективи, активізація участі України у світогосподарських процесах, розвиток міжнародної спеціалізації та кооперації, залучення іноземного капіталу в національну економіку та тіснота співпраці України з міжнародними економічними організаціями, відкриття світового наукового простору вимагають від здобувачів рівня вищої освіти “Доктор філософії” відповідних компетенцій щодо прийняття креативних управлінських рішень, які б відповідали сучасним вимогам, особливо в умовах невизначеності та перманентних трансформацій в економіці.

Ознайомлення із освітньо-науковою програмою “Менеджмент”, яка використовується в Поліському національному університеті для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти “Доктор філософії” за спеціальністю 073 “Менеджмент” галузі знань 07 “Управління та адміністрування”, дає підстави констатувати, що навчальні дисципліни нормативної та вибіркової складової, які зазначені в ОНП, спрямовані на формування необхідних компетентностей, які є необхідними для ефективного

управління суб'єктами господарювання. Детальний аналіз ОНП засвідчує, що вона спрямована на підготовку висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів, здатних розв'язувати комплекс проблем в сфері управління та адміністрування, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження й здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах освіти різного рівня акредитації.

Досвід світової та вітчизняної практики доводить, що в сучасному освітньому просторі відбувається постійний процес удосконалення власної (національної) моделі підготовки здобувачів третього (освітньо-наукововго) рівня вищої освіти “Доктор філософії” за спеціальністю 073 “Менеджмент” галузі знань 07 “Управління та адміністрування”. Відповідно, представлена ОНП розроблена з врахуванням існуючих моделей, за допомогою яких формуються професійні навички науковця.

Цілком схвалюючи наявність в ОНП передбаченої компоненти щодо педагогічної практики здобувачів, зауважимо, що доцільно було б розглядати і варіанти практик (закладів вищої освіти), не обмежуючись лише Поліським університетом.

Як підсумок, зазначимо, що освітньо-наукова програма “Менеджмент” для підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти “Доктор філософії” за спеціальністю 073 “Менеджмент” галузі знань 07 “Управління та адміністрування”, може бути рекомендованою до подальшого використання у навчальному процесі Поліського національного університету.

Заступник директора
ННЦ „Інститут аграрної економіки”,
доктор економічних наук

О.В. Ходаківська

ВІДГУК

на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії в галузі управління та адміністрування зі спеціальності 073 «Менеджмент» у Поліському національному університеті

Сучасні умови розвитку національної соціо-економічної системи України характеризуються посиленням впливу глобальних тенденцій світогосподарських процесів, використанням нових моделей взаємодії суб'єктів бізнесу, піднесенням ролі комунікативної складової в інституціональному регулюванні розвитку регіональних й локальних господарських процесів, формуванням систем менеджменту, орієнтованих на досягнення високої ефективності господарської діяльності суб'єктів, оптимізацію витрат, що потребує здатності управлінців розв'язувати комплексні проблеми в сфері менеджменту й зумовлює потребу глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань. Означене передбачає необхідність наукового пошуку та обґрунтування новітніх механізмів використання технологій менеджменту та запровадження їх у практику, що посилить інтелектуальну складову управлінських процесів. Такі аспекти є пріоритетами рецензованої освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії в галузі управління та адміністрування зі спеціальності 073 «Менеджмент».

До переваг освітньо-наукової програми слід віднести її комплексну структуру та логічну відповідність програмних компетентностей програмним результатам навчання, що дозволяє виокремити дослідницький й викладацький сегмент, зокрема, проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі, оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її результатів рідною і іноземною мовами, проведення самостійного наукового дослідження, отримання навичок науково-педагогічної роботи у вищій школі.

Освітня компонента освітньо-наукової програми сформована з урахуванням актуальних тенденцій розвитку менеджменту та передбачає набуття компетентностей з володіння концептуальними та методологічними знаннями в галузі менеджменту та здатності до творчого пошуку найраціональніших конструктивних, технологічних, організаційних, економічних та управлінських рішень для досягнення мети наукового дослідження, постановки і вирішення принципово нових завдань.

З метою досягнення високого ступеню адаптації освітніх компонент до профілю наукового дослідження у освітньо-науковій програмі представлені вибірккові компоненти, які мають ознаки універсальних компетентностей, зокрема, здатність до розвитку теоретичних ідей з наступною реалізацією в

освітньому процесі та науковій діяльності, здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі управління та адміністрування з використанням засад сталого розвитку, спроможність демонструвати та використовувати на практиці поглиблені знання у сфері аграрних відносин з врахуванням методологічних принципів: агро центризму та людино центризму; інтеграційності, комунікативності, функціональності, що підтверджує представлена тематика наукових досліджень.

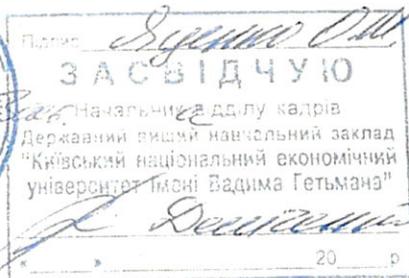
Спектр придатності випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання визначається комплексністю назв посад за Національною рамкою кваліфікації – доцент, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант, а також – робочі місця в науковій, організаційно-управлінській та освітній галузях; на викладацьких та інших посадах у ЗВО; в органах державного управління і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; дослідницьких наукових закладах, у сфері бізнесу.

Слід вважати, що навчання за освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії в галузі управління та адміністрування зі спеціальності 073 «Менеджмент» у Поліському національному університеті забезпечує отримання компетентностей слухачами для здійснення наукової, господарської, консультаційної діяльності у сфері управління розвитком соціо-економічних систем на різних рівнях ієрархії та посилює інтелектуалізацію процесів управління об'єктно-суб'єктної взаємодії елементів цих систем.

Професор кафедри міжнародної торгівлі
і маркетингу ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»
доктор економічних наук, професор

О. М. Яценко

Відгук-рецензія

на освітньо-наукову програму «Менеджмент» третього рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» із присвоєнням кваліфікації «доктор філософії з менеджменту», розроблену в Поліському національному університеті

Актуальні тренди розвитку національних соціально-економічних систем в умовах глобалізації характеризуються підвищенням ступеню ризиків у взаємовідносинах економічних агентів, формуванням кроскультурного ділового середовища, суцільною інформатизацією бізнесових відносин та комунікацій, інтелектуалізацією управлінських систем. Це зумовлює потребу у професіоналах з менеджменту, здатних приймати креативні, інноваційні рішення та організовувати їх реалізацію для досягнення і підтримання високої ефективності бізнесу, формування корпоративної культури, розвитку персоналу.

Означені аспекти зумовлюють й необхідність проведення наукових досліджень з менеджменту та підготовки фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та прикладні проблеми в галузі управління та адміністрування, а також – здатних здійснювати науково-педагогічну діяльність. Для досягнення цієї мети розроблена, представлена до рецензії, освітньо-наукова програма «Менеджмент» (ОНП «Менеджмент») для підготовки докторів філософії.

Зміст профілю ОНП «Менеджмент» засвідчує системний взаємозв'язок між її складовими, що дозволяє здобувачам набути компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у сфері менеджменту, проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету та під індивідуальним науковим керівництвом, отримання навичок науково-педагогічної роботи, що після завершення навчання за програмою сприятиме працевлаштуванню випускників в науковій, управлінській та освітній галузях, на викладацьких та інших посадах у ЗВО, в органах державного управління і місцевого самоврядування, у сфері бізнесу.

В ОНП «Менеджмент» забезпечена збалансованість між загальними, спеціальними (фаховими) програмними компетентностями та програмними результатами навчання, що дозволяє здобувачу оволодіти інтегральною компетентністю.

Перелік освітніх компонент ОНП «Менеджмент» та їх логічна послідовність зумовлюють можливість отримання знань, навичок і вмінь з урахуванням напряму наукового дослідження здобувача із циклів загальної та

професійної підготовки, а також – отримання практичних навичок викладання дисциплін у межах викладацької практики.

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, представлені в ОНП «Менеджмент», орієнтують здобувачів до участі у моніторингу та перегляді освітньої програми, що сприяє її подальшому удосконаленню. Ресурсне забезпечення ОНП «Менеджмент» є достатнім для підготовки докторів філософії за цією програмою.

Слід констатувати, що освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього рівня вищої освіти, розроблена у Поліському національному університеті, повністю відповідає вимогам до підготовки докторів філософії за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 «Управління та адміністрування», а здобувачі, які навчаються (навчатимуться) за цією програмою стають конкурентоспроможними фахівцями на ринку праці в науковій, професійній, викладацькій діяльності та між професійних галузях.

Завідувач кафедри економіки

Львівського національного аграрного університету

доктор економічних наук, професор,

Заслужений діяч науки і техніки України

Черевко Г.В.

«Підпис проф. Г.В.Черевка засвідчуюю»

Головний вчений секретар ЛНАУ

кандидат економічних наук

І.М. Федів

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Менеджмент» третього рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» із присвоєнням кваліфікації «доктор філософії з менеджменту», що реалізується в Поліському національному університеті

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти орієнтована на підготовку висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів, здатних генерувати нові наукові знання та впроваджувати інноваційні управлінські рішення в умовах сучасних економічних, соціальних і технологічних трансформацій. Програма враховує потреби наукової спільноти, вимоги національного та міжнародного ринку праці, а також відповідає стандартам підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у галузі управління.

Концептуальними перевагами програми є її чітка спрямованість на формування наукових компетентностей, що визначально характеризують третій рівень вищої освіти, методологічна цілісність і обґрунтованість, а також міждисциплінарний характер підготовки. Освітньо-науковий процес передбачає інтеграцію знань із суміжних галузей, зокрема економіки, психології, інформаційних технологій та інших сфер, що забезпечує комплексне розуміння сучасних управлінських процесів.

Програмні результати навчання узгоджені з метою освітньо-наукової програми, відповідають дескрипторам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та враховують актуальні виклики й тенденції розвитку ринку праці. Вони спрямовані на формування здатності здобувачів до самостійного проведення наукових досліджень, продукування нових знань у галузі менеджменту, застосування сучасного інструментарію наукового пізнання, здійснення критичного аналізу управлінських явищ і процесів, а також розроблення й упровадження ефективних управлінських рішень.

Структура та зміст програми є логічно вибудуваними та внутрішньо узгодженими. Вони забезпечують оптимальне поєднання теоретичної підготовки з

науково-дослідною діяльністю здобувачів. Освітні компоненти спрямовані на формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, розвиток аналітичного та критичного мислення, дотримання принципів академічної доброчесності, набуття навичок міждисциплінарної взаємодії та здійснення ефективної міжнародної наукової комунікації.

В цілому освітньо-наукова програма «Менеджмент» відповідає встановленим вимогам до програм третього рівня вищої освіти, характеризується актуальністю, науковою обґрунтованістю та конкурентоспроможністю. Її реалізація забезпечує належний рівень підготовки здобувачів ступеня доктора філософії у галузі менеджменту та є доцільною для впровадження в систему підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Директор ТОВ ТК «Полісся-Продукт»
доктор філософії

Олександр РАКОВИЧ

ВІДГУК

на освітньо-наукову програму
підготовки доктора філософії в галузі 07 «Управління та адміністрування»
зі спеціальності 073 «Менеджмент», розроблену
в Поліському національному університеті

Освітньо-наукова програма розроблена з урахуванням сучасних вимог до підготовки фахівців управлінського профілю та відповідає стратегічним орієнтирам розвитку вищої освіти, науки й економіки в умовах динамічних соціально-економічних трансформацій. Мета програми та визначені програмні результати навчання сформульовані з урахуванням актуальних тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також потреб стейкхолдерів та орієнтовані на формування у здобувачів вищої освіти системного управлінського мислення, здатності до науково-дослідної та інноваційної діяльності, прийняття обґрунтованих управлінських рішень в умовах невизначеності та зростаючої складності бізнес-середовища.

Зміст програми повністю відповідає предметній області заявленої спеціальності 073 «Менеджмент», забезпечує поєднання фундаментальної теоретичної підготовки з прикладними аспектами управлінської діяльності, що зумовлює формування загальних і спеціальних компетентностей, необхідних для ідентифікації та розв'язання складних задач і проблем у сфері менеджменту, проведення наукових досліджень та впровадження інновацій.

Сформований перелік обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, а також логічно вибудований взаємозв'язок між освітніми компонентами, загальними та спеціальними компетентностями і програмними результатами навчання забезпечують цілісність та внутрішню узгодженість програми, що забезпечує умови для реалізації принципу студентоцентрованого навчання й дозволяє здобувачам вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію відповідно до власних наукових інтересів і професійних цілей.

Загалом освітньо-наукова програма за спеціальністю 073 «Менеджмент» є методично виваженою, актуальною та конкурентоспроможною, відповідає чинним нормативним вимогам і сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних до ефективної професійної, наукової та інноваційної діяльності в умовах сучасних викликів розвитку управління та адміністрування.

Директор
КНП «Житомирський обласний
онкологічний диспансер» ЖОР

Ігор САБАДАШ

ВІДГУК

на освітньо-наукову програму «Менеджмент» третього рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» із присвоєнням кваліфікації «доктор філософії з менеджменту», що реалізується в Поліському національному університеті

Стрімкі трансформації в системах менеджменту бізнесових та не бізнесових організацій, що відбуваються в умовах глобалізації й характеризуються підвищенням ступеню ризиків та невизначеності ділового середовища, потребують від менеджерів новітніх компетентностей з прийняття креативних управлінських рішень, розвитку бізнес-комунікацій та оптимізації організованої взаємодії учасників бізнес-процесів. Це зумовлює необхідність постійного оновлення теоретичного, методологічного, прикладного й практичного забезпечення управління, яке без участі науково-педагогічних кадрів є неможливим.

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», що реалізується в Поліському національному університеті, дозволяє забезпечити підготовку фахівців в галузі наукових досліджень, викладацької та практичної діяльності з менеджменту.

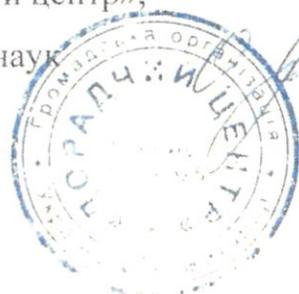
Ознайомлення із структурою і змістом освітньо-наукової програми «Менеджмент» засвідчує, що навчання здобувачів відбувається з урахуванням актуальних векторів розвитку наукового та практичного менеджменту, сучасних трендів діджиталізації бізнес-комунікацій та прийняття креативних управлінських рішень, що забезпечується збалансованістю між загальними, спеціальними програмними компетентностями та програмними результатами навчання.

Варіативність заявлених у програмі вибірових компонентів, наявність компонент викладацької практики дозволяють здобувачам обирати дисципліни, дотичні до їх наукових досліджень та здійснювати практичну підготовку з викладання у ВНЗ.

Важливим аспектом реалізації ОНП «Менеджмент» є орієнтація здобувачів на участь у моніторингу та перегляді цієї програми, що сприяє її подальшому удосконаленню, а для здобувачів – отриманню навичок та вмінь академічної взаємодії, розширенню професійних комунікацій із вітчизняною і закордонною науковою спільнотою.

Слід вважати, що освітньо-наукова програма «Менеджмент» для підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти «доктор філософії» за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», може бути рекомендованою до подальшого використання у навчальному процесі Поліського національного університету, що дозволить забезпечувати підготовку конкурентоспроможних у наукових дослідженнях, викладацькій та професійній діяльності з менеджменту фахівців.

Голова ГО «Дорадчий центр»,
доктор економічних наук

[Handwritten signature]
О.В. Харчишина